

Gör barnboken billig

BIF:S REDAKTÖR RYTER TILL OM BOKMOMSEN

Debatten om sänkt bokmoms har gått vidare under våren. Jerker Nilsson, bif:s chefredaktör, ställer inte upp på regeringens invändningar om att det skulle bli för kostsamt: "Man gnäller om att det kan komma att kosta en miljard, kanske och om man har otur. Under bankkrisen fick enbart Nordbanken låna 64 miljarder!" påpekar Nilsson.

Kapitalet höjer hyrorna och staten apitalet höjer hyrorna och staten bostadsbidragen hette det i visan. Idag drar staten in kulor på bokmoms – och kommunen ger biblioteken anslag för att köpa böcker, fördyrade av bokmomsen. Mer skattepengar in till staten, nya bidrag från kommunerna. Karusellen är störtlöjlig.

Det är en inte särskilt smickrande topplacering som Sverige har då det gäller att beskatta böcker. 25% – en fjärdedel av bokens pris – är skatt. Principen är alltså att *Ronja Rövardotter* beskattas lika hårt som en porrtidning eller ett dataspel av det våldsammare slaget. Hur resonerar staten?

Kanske man kunde tänka sig att staten kunde använda sina momsatsar som styrmedel i det godas tjänst, bland annat för att ge den unga generationen tillgång till bra böcker? Det utbrister mycket sällan slagsmål på bibliotek. Rasism frodas inte direkt i bokhandeln.

DET FINNS GODA exempel på nära håll som visar vad som kan ske då man sänker bokmomsen. I början av 90-talet bedrev den finska bokbranschen en kampanj mot den då 22-procentiga

beskattningen på böcker. 1994 fick man resultat. Då sänktes den finska bokmomsen med tio procentenheter – och det såldes 10 procent fler böcker i Finland. Se där!

Till de allra dyraste böckerna, sett till kilopris, hör läroböckerna. Skolornas anslag räcker inte till både nya lärare och

beställer en utredning om effekter av sänkt bokmoms kom utredarna (surprise, surprise!) fram till att det nog vore önskvärt med en momsänkning.

– Det är klart att vi inte hade presenterat rapporten om den inte väldigt starkt visat att en sänkning av bokmomsen skulle betyda väldigt mycket

"Ronja Rövardotter beskattas lika hårt som en porrtidning. Hur resonerar staten?"

nya böcker, och då förvandlas samhällskunskapsboken till en historiebok där Sverige fortfarande står utanför EU och kommunistpartiet härskar i Sovjet. Återigen tar samhället med ena handen och ger tillbaks med den andra. Först då kommunen höjer anslaget till skolorna har de råd att köpa de av staten högbeskattade böckerna.

Det var inte länge sedan – januari – som debatten kring bokmomsen än en gång blossade het på dagstidningarnas kultursidor, detta i samband med att två totalt meningslösa utredningar lades fram. När Svenska förläggareföreningen

för försäljningen av böcker, "avslöjade" Förläggareföreningens direktör Kristina Ahlinder i *Göteborgs-Posten* i samband med att utredningen presenterades. Nähä?

DEN ANDRA utredningen gjordes av Statens kulturråd på regeringens uppdrag och kom fram till – ja, gissa! En sänkning av bokmomsen från 25% (högst i världen!) till 6% skulle enligt Statens kulturråds utredning kunna innebära minskade statsintäkter på mellan 850 miljoner och en dryg miljard kronor.

Jaha. Och?

VAPENUTVECKLING KAN MAN satsa på. Man kan hålla dödsdömda industrigrannar under armarna hur länge som helst. Man kan låta snikna bankgubbar gråta ut i en bankakut när de har spelat bort spararnas pengar. Men att satsa på mjuka värden – ja, då ska det plötsligt gnetas om varje krona!

Den potentiellt förlorade miljard som staten redan nu gnäller om torde dessutom tjäna in sig många gånger om, när man ser till de långsiktigt samhällsekonomiska effekterna. Jag är sannerligen ingen bokromantiker, men jag är övertygad om att den goda boken idag behövs mer än vad den någonsin har gjort. En bra bok kan vara en helt nödvändig flykt undan alla snabba intryck som sköljer över dagens barn. Men barnböcker är konstigt nog svindyra. Rädningen blir biblioteken, som gudskelov får lite extra bidrag från Statens kulturråd till just inköp av barnböcker på många håll i landet (under förutsättning att kommunen i fråga inte dragit ner på anslagen till biblioteken). Rundgång mellan stat och kommuner

även här. Vem tjänar på det? Jag bara undrar.

Ska jag nu vara lite krass så kan jag faktiskt strunta i en bokmomsänkning för vuxenböcker. Internetboklådorna har pressat ner priserna till en nivå som faktiskt är rimlig, och en aktuell pocketbok hos en internetbokhandel kostar som en stor stark på krogen. Äldre böcker lånar jag på biblioteket.

Men barnböckerna och läroböckerna är en helt annan historia. De kommer inte i billig pocket. De är ständigt utlånade på biblioteken. Slopade bokmoms på barn- och läroböcker skulle göra att fler föräldrar fick råd att köpa barnböcker, att skolorna fick råd att köpa moderna böcker eller – kanske viktigare – fick pengar över till annat, och att biblioteken kunde stärka sina barnavdelningar.

Dessutom: om staten tar bort momsen på bara barn- och läroböcker, så behöver det ju inte bli så dyrt. Vad kan man komma undan med då? 500 miljoner kr? 300 miljoner? Som jämförelse kan nämnas att enbart Nordbanken fick låna 64 miljarder av staten (läs: av alla oss skattebetalare) under bankkrisen. Stockholmsbörsen omsätter runt 15–20 miljarder – dagligen! Det gäller att se summorna i dess rätta perspektiv.

BOKVÄNNER – och vänner av hyfs och sans överhuvudtaget – kräv rättvisa! Sänd in talongen nedan till oss, och vi vidarebefordrar den till såväl kulturminister Marita Ulvskog som finansminister Bosse Ringholm. Nu får det nämligen vara nog!

Jerker Nilsson

FLER BÖCKER TILL BARNEN!

Nu har jag tröttnat på att vänta. Som svensk skattebetalare kräver jag att ni öronmärker den summa som krävs av våra skattemedel till att bekosta slopad moms på barnböcker och läroböcker. Ta pengar från JAS-projektet eller varifrån ni vill, men se till att ge vår uppväxande generation en bra start!

UNDERSKRIFT:

NAMNFÖRTYDLIGANDE:

DATUM:

Sänd in din protest till bif **senast** den 31 maj.

Vår adress:

Bif, Box 55188, 504 05 BORÅS

**Märk kuvertet med
GE BARNEN BÖCKER!**

Böcker är dyra, inte minst barn- och läroböcker. En fjärdedel av det höga priset är skatt. Idiotiskt, menar bif:s chefredaktör.